

Název projektu: Les a klimatické změny

Název školy: ZŠ Horymírova, Ostrava

Jméno autora příkladu: Martina Doubravová, Jana Kindlmannová

Anotace

Projekt na téma Les a jeho mikroklima probíhal po dobu sedmi měsíců a jeho hlavním cílem bylo, aby cílová skupina – žáci nižších tříd – vyjmenovali nejméně 6 živočichů žijících v lese a okolí, jejichž počet se mění se změnou klimatu. Během projektu realizační tým – žáci 6., 7. a 8.A – vytvořili 4 výukové hodiny pro své mladší spolužáky. Žáci, kteří byli během projektu vzděláváni, dostali dotazník před výukovými hodinami a po nich a tak si „malé pedagogové“ ověřili, co své mladší kolegy během hodin naučili.

Použití dotazníku je velmi jednoduchá a účinná forma, jak si ověřit, zdali žáci stanovený cíl naplnili či ne.

Výchozí situace

Cílovou skupinou projektu byli žáci 4.A, 5. A a 6. B. Pro tyto si 12 žáků ekokroužku připravilo (pod vedením paní učitelky) výukové hodiny, které je vzdělají v tématu Les a klimatických změn.

Protože projekt realizovali žáci ekokroužku do kterého dochází dobrovolně, je pravděpodobné, že jejich motivace během projektu byla vysoká.

Cíle

projektu

- Žák vyjmenuje nejméně 6 živočichů žijících v lese a okolí, jejichž počet se mění se změnou klimatu.

Jasně formulovaný cíl, který splňuje téměř všechna kritéria SMART. Cíl je velice konkrétní, měřitelný a zejména pak naplnitelný.

vzdělávací – žák:

- Žák vlastními slovy formuluje jaký je vztah mezi lesními živočichy a klimatickými změnami a tyto informace předá mladším spolužákům.
- Žák formuluje cíle projektu a za pomoci techniky (počítačů apod.) vytvoří vzdělávací materiál pro mladší spolužáky.
- Žák zaujme role v projektu a převezme za ně zodpovědnost.

Realizace projektu

popis aktivit, které vedou k dosažení cílů

Nejprve byl stanoven cíl projektu, poté byla vybrána cílová skupina projektu (žáci 4.A., 5.A.a 6.B.) a vytvořili jsme strategii projektu. Poté byl vytvořen dotazník a v rámci cílové skupiny bylo provedeno dotazníkové šetření.

Pro každou cílovou skupinu byly vytvořeny 4 výukové hodiny, během kterých se zábavnou formou seznámili s živočichy, jejichž počet kolísá se změnou klimatu.

Oceňujeme, že výukové hodiny jsou postaveny tak, aby vedly k naplnění cíle. Také obsahují interaktivní metody, které žáky baví.

Výukové hodiny na téma Les a klimatické změny ve 4.A

1.hodina

- Vysvětlení tématu Les a klimatické změny
- Vysvětlení pojmů: počasí, podnebí (klima)
- Vytvoření myšlenkové mapy na dané téma
- Skládání puzzle ve skupinách
- Co je na obrázku a stručné povídání o klíštěti

2.hodina

- Shrnutí minulé hodiny
- Prezentace dalších živočichů, kterých se týkají klimatické změny (kůrovec, píďalka, srnec)
- Pozorování kůry a vyhledávání chodbiček po kůrovci (práce s lupou)
- Skládačka
- Hra KUFR- pantomimou žáci představují slova např. píďalka, zima, léto, klíště, kůrovec, slunce,

3.hodina

- Ranní kruh a vlastní shrnutí minulé hodiny
- Aktivita „Místa si vymění ti, kteří“
- Práce v centrech – žáci odvozují, kterých zvířat se týkají klimatické změny
- Diskuze a vlastní zdůvodnění
- Poznávání živočichů na obrázcích
- Hra „Oběšenec“

4.hodina

- Shrnutí uplynulých hodin
- Minitest – připraveny byly otázky s uzavřenou odpovědí a žáci vybírali správnou odpověď
- Následovala zpětná vazba
- Prostřednictvím obrázků hovořili o tématu
- Písemné zhodnocení a předání vzkazů od mladších žáků realizačnímu týmu

Výukové hodiny na téma Les a klimatické změny v 5.A

1.hodina

- Vysvětlení základních pojmů: KLIMA a POČASÍ
- Aktivita „Rozsypaný košík“ – žáci z promíchaných písmen skládají slova (např. globální oteplování, podnebí, liška, stromy, ...)
- Žáci vyjadřovali svůj postoj k informacím, které si pro ně spolužáci připravili a to tím, že přecházeli v učebně k nápisům ANO, NE, NEVÍM
- Žáci vytvořili skupiny a hrála se hra „RISKUJ“ (otázky byly připraveny z učiva PŘV, které žáci dokonale ovládali)

2.hodina

- Žáci vytvořili dobrovolné skupinky a výtvarně ztvárnili téma „JAK BUDE VYPADAT NAŠE PLANETA ZA 100 LET?“
- Vlastní vyjádření k plakátům a zhodnocení, která práce zachytila i klimatické změny všech živých organismů

3.hodina

- Co už známe z minula – zkouška testu nanečisto
- Poznávání živočichů na obrázcích
- Doplnovačka na téma projektu
- Hrajeme si na lesní zvířata a tvoříme potravní pyramidu

4.hodina

- Vzájemné shrnutí vědomostí a znalostí
- Písemné opakování – připraveny byly 2 druhy testů (v jednom měli žáci odpovídat, v druhém měli doplňovat slova)
- Následovala zpětná vazba
- PANTOMIMA – předvádění slov, které během výuky poznali
- **Písemné zhodnocení a předání vzkazů od mladších žáků realizačnímu týmu**

Oceňujeme, že zde nechybí zpětná vazba od mladších spolužáků, která může být cenným podkladem pro hodnocení výukových hodin a vůbec vlastní hodnocení celého projektu.

Po výukových hodinách jsme opět provedli dotazníkové šetření, abychom zjistili, co se žáci během projektu naučili, výsledky jsme vyhodnotili a v závěru jsme jim předali miniosvědčení o absolvování výukových hodin na téma Les a klimatické změny.

časový harmonogram projektu

- Listopad 2009 – leden 2010 – přípravná fáze projektu (kdo bude na projektu pracovat, koho se projekt bude týkat, stanovení tématu a cíle projektu, propagace projektu)
- Únor 2010 – vytvoření pilotního dotazníku, jeho vyplnění a vyhodnocení, práce na vlastním projektu
- Březen 2010 – realizační fáze projektu
- Duben 2010 – vyplnění dotazníku po projektu a jeho vyhodnocení, vyhodnocení projektu a zpětné vazby (mladší -> starším, starší -> mladším, učitel -> starším)
- Květen 2010 – zpracování závěrečné zprávy, rozbor práce žáků, kteří pracovali na projektu, shromáždění výstupů

zdroje, pomůcky, materiál

- Materiály v podobě pracovních listů zasílané sdružením Tereza a metodiky pro učitele
- Počítačová technika
- Papíry, tužky, ...

Výstupy projektu

4 výukové hodiny na téma Les a klimatické změny
Vyhodnocené dotazníky od žáků třech tříd

Zhodnocení projektu

Co se povedlo:

- Zaujmout mladší spolužáky.
- Cíleně si připravit hodinu.
- Přimět žáky ke spolupráci.
- Splnit stanovený cíl projektu.
- Vytvořit prezentaci s videi, která zaujala všechny žáky.
- Rozvinuli jsme u cílové skupiny jejich znalosti a dovednosti.
- Dokázali jsme se dohodnout, co a jak budeme dělat (naše vzájemná spolupráce).
- Vytvořili jsme fotodokumentaci.

Co se nepovedlo a co bychom chtěli do příště zlepšit:

Začátek vlastního projektu byl chaotický (nemohli jsme se dohodnout kdo a co bude dělat), pak jsme vše rozebrali a další hodiny už klapaly.

Určit si pravidla v projektu.

Lépe mezi sebou komunikovat hned od začátku, vylepšit přípravu zábavnějších aktivit, se kterými bychom dokázali žáky současně zabavit i poučit.

Co jsme se naučili:

Vytvářet projekt tak, aby jej pochopili mladší žáci.

Spolupracovat s mladšími spolužáky.

Vcítit se do role učitele.

Vykládat naučné věci tak, aby to druzí pochopili.

Komentář – Sdružení TEREZA

Projekt má zdánlivě jednoduchý cíl, ale i přesto nebylo jednoduché jej realizovat. Stanovení konkrétního a realizovatelného vedlo ve výsledku ke spokojenosti žáků, kteří jej realizovali a to je z našeho pohledu velice důležité pro další motivaci žáků do realizace projektů.

Ukázka dotazníku před a po projektu

Milí žáci, připravujeme ekologický projekt LES a jeho klimatické změny, ve kterém oslovíme právě vás a rádi bychom znali váš názor. Proto vás prosíme, aby jste si přečetli otázky a pečlivě zvážili odpovědi. Po vyplnění odevzdejte vašemu třídnímu učiteli. Předem vám děkujeme.

1. Máš zájem dozvědět se podrobnosti o lesu a o živočišcích, kteří tam žijí?

Ano

Ne

2. Chodíš rád do lesa?

Ano

Ne

3. Chráníš sám přírodu např. tak že odhazuješ odpadky do koše?

Ano

Ne

4. Viděl jsi v blízkosti svého bydliště nějaké lesní zvíře?

Ano, uveď jaké.....

Ne

5. Zakroužkuj zvířata, o kterých si myslíš, že vinou změn podnebí často umírají :

ŽÁBY, JEZEVEC, JEŽEK, SRNEC, KLÍŠTĚ, HOLUB, LIŠKA, LÝKOŽROUT, VRABEC

6. Víš alespoň jeden důvod, proč se zvyšuje počet klíšťat na našem území?

7. Jsi

HOLKA

CHLAPEC

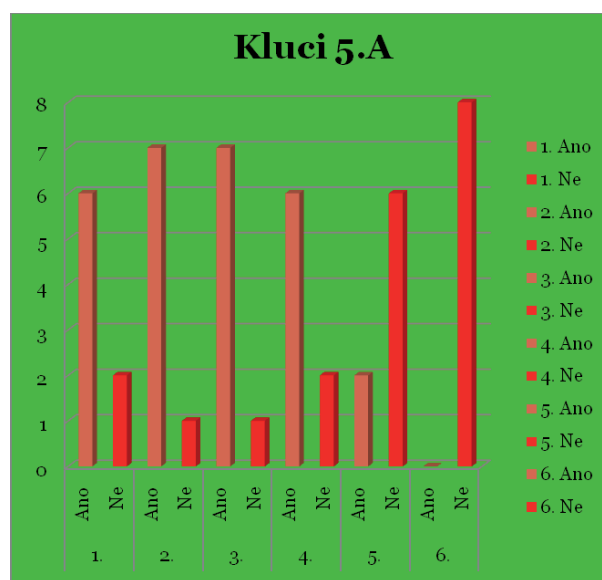
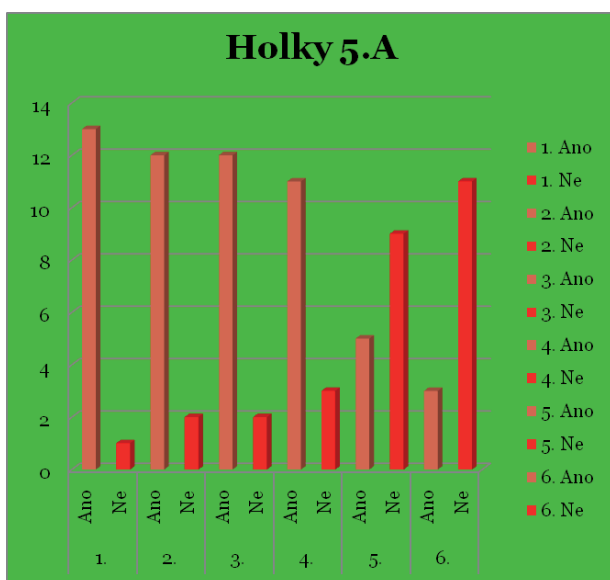
8. Do kterého ročníku chodíš?

a) 4.ročník

b) 5.ročník

c) 6.ročník

Výsledky vstupního dotazníku 5.A

Výsledky výstupního dotazníku 5.A

